

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. spalio 16 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski (kolegijos pirmininkas), Egidijos Tamošiūnienės ir Agnės Tikniūtės, susipažinusi su 2023 m. rugsėjo 26 d. paduotu **pareiškėjo V. K.** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo 2023 m. birželio 28 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Vilniaus apygardos teismas 2023 m. birželio 28 d. nutartimi paliko nepakeistą Vilniaus miesto apylinkės teismo 2023 m. balandžio 24 d. nutartį, kuria teismas atmetė pareiškėjo V. K. prašymą dėl proceso atnaujinimo užbaigtoje civilinėje byloje, kurioje Vilniaus miesto apylinkės teismas 2022 m. spalio 18 d. nutartimi atnaujino pareiškėjai E. M. praleistą terminą priimti palikimą.

Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad teismas (tuo atveju, jei atnaujins procesą) turės spręsti klausimą, ar yra pagrindas atnaujinti pareiškėjai E. M. terminą palikimui priimti. Tuo tarpu aplinkybės, susijusios su tuo, ar pareiškėjas V. K. priėmė palikimą, pradėdamas jį faktiškai valdyti, byloje, kurioje pareiškėjas siekia atnaujinti procesą, nebuvo nagrinėtos. Vadinas, šioje byloje (proceso atnaujinimo atveju) nėra teisinių galimybių peržengti proceso atnaujinimo pagrindo ir nagrinėti ir tuos klausimus, kurie nebuvo byloje nagrinėti, t. y. spręsti, ar pareiškėjas priėmė palikimą, pradėdamas jį faktiškai valdyti.

Kasaciniu skundu pareiškėjas V. K. prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo 2023 m. birželio 28 d. nutartį ir Vilniaus miesto apylinkės teismo 2023 m. balandžio 24 d. nutartį, ir atnaujinti procesą byloje ir atnaujintą bylą perduoti nagrinėti Vilniaus miesto apylinkės teismui.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Pareiškėjo kasaciniame skunde nurodomi tokie esminiai argumentai:

1. Kasaciniame skunde keliamas klausimas, kad pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, pagal kurią naujų reikalavimų pareiškimas atnaujintame procese yra galimas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007-06-04 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-228/2007; 2007-10-30 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-451/2007; 2008-10-13 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-484/2008; 2009-03-16 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-108/2009; 2009-12-22 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-550/2009; 2010-11-10 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-442/2010; kt.); palikimo priėmimo teisiniai padariniai kyla nuo palikimo atsiradimo momento (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007-06-18 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-241/2007; 2008-04-18 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-240/2008; 2021-01-07 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-173-916/2021). Dėl to pareiškėjo teisė į tinkamą teismo procesą nebuvo užtikrinta.
2. Pareiškėjas teikė prašymą atnaujinti procesą ir nustatyti juridinę reikšmę turintį faktą vienoje civilinėje byloje. Kadangi teismai atsisakė priimti prašymą dėl proceso atnaujinimo, pareiškėjas pradėjo kitą naują bylą dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo, nors su turto paveldėjimu susiję klausimai galėjo būti išspręsti vienoje byloje, atnaujinus procesą. Pareiškėjas, priešingai nei konstatavo teismai šioje byloje, turi materialinį teisinį suinteresuotumą byloje dėl termino atnaujinimo palikimui priimti, dėl to jis ir prašo atnaujinti procesą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesiniais sprendimais, jų motyvais ir motyvų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, pagal keliamus kasacinio skundo klausimus kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti L. V. 54 (penkiasdešimt keturis) Eur žyminį mokestį, sumokėtą 2023 m. rugsėjo 27 d. AB „Swedbank“ mokesčio nurodymu Nr.

531. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejewski

Egidija Tamošiūnienė

Agnė Tiknūtė